

בש"פ 1982/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 1982/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה אחת עשרה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996
ת"פ 893-01-16 - בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תאריך הישיבה: כ"ה באדר התשע"ח (12.03.18)

בשם המבקשת: עו"ד ורד חלאווה
בשם המשיב: עו"ד איתמר בן גביר

החלטה

לפניי בקשה אחת עשרה להארכת מעצרו בפיקוח אלקטרוני של המשיב ב-45 יום או עד למתן פסק דין בת"פ 893-01-16 של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם, וזאת לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) וסעיפים 10ב ו-10ג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי

טיפול), התשל"א-1971.

המשיב עצור בפיקוח אלקטרוני עד תום ההליכים המתנהלים נגדו בת"פ 893-01-16 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. תקופת המעצר הנוכחית הסתיימה ביום 11.3.2018 והוארכה בהסכמת בא כוח המשיב עד להכרעה בבקשה
ז.

כתב האישום

1. עובדות כתב האישום מפורטות באריכות במסגרת החלטתו של בית משפט זה מיום 19.4.2016 בעניין מעצרו של המשיב עד תום ההליכים (בש"פ 2347/16, כב' השופט ח' מלצר) ולכן אביא את עיקרי הדברים בלבד.

ביום 3.1.2016, בעת שהמשיב היה קטין, הוגש נגדו ונגד נאשם נוסף (להלן: נאשם 2) כתב אישום, שבהמשך תוקן ביום 6.3.2016, המחזיק שבעה אישומים, שמתוכם שישה מיוחסים למשיב.

האישום הראשון מייחס למשיב ולנאשם 2 (להלן יחד: הנאשמים) חברות בארגון טרור יהודי אשר שם לו למטרה להביא ל"תבערה בטחונות" על רקע לאומני-דתי וגזעני, במטרה להביא לשינוי מדיניות ולהתנהלות המדינה על פי חוקי התורה. תכנית הפעולה של הארגון כללה פגיעה בנפש וברכוש של מוסלמים ונוצרים חפים מפשע.

האישום השני מייחס לנאשמים עבירות של הצתה והשחתת פני מקרקעין. עובר ליום 2.7.2014, הנאשמים ושניים נוספים הציתו רכב פרטי סמוך לכפר פלסטיני וריססו על קיר-חומה סמוך את הכתובת "דש מימ"ר חמניות".

האישום השלישי מייחס לנאשמים עבירות של הצתה והשחתת פני מקרקעין ממניע גזעני. ביום 2.7.2014 הנאשמים ואדם נוסף נכנסו לכפר פלסטיני, הבחינו במחסן תבואה אשר בצידו הונחו חבילות חציר, וריססו על קיר סמוך את הכתובת "תג מחיר נקמת היהודים". בהמשך, השלושה הציתו את חבילות החציר ובכך גרמו נזק למחסן.

האישום החמישי מייחס למשיב חמש עבירות של היזק בזדון ממניע גזעני והשחתת פני מקרקעין ממניע גזעני. בליל יום 11.11.2014 המשיב ושניים אחרים הגיעו לשכונת בית צפפא בירושלים. השלושה ניקבו את צמיגיהם של חמישה כלי רכב וריססו על גבי מדרכה סמוכה את הכתובות "ד"ש מניצן אלון" ו"אין רכבים אין פיגועים".

האישום השישי מייחס למשיב אחת עשרה עבירות של היזק בזדון ממניע גזעני והשחתת פני מקרקעין ממניע גזעני. ביום 14.1.2015, בשעות הלילה המאוחרות, המשיב הגיע עם אחרים לבית צפפא, שם הם ניקבו את צמיגיהם של אחד עשר כלי רכב וריססו על גבי אחד מהם את הכתובת "צו תיחום".

האישום השביעי מייחס למשיב קשירת קשר לביצוע פשע, הצתה, עלבון דת ממניע גזעני, ופגיעה ברגשי דת. על רקע שמועה שבכוונת כנסייה מסוימת בירושלים לתפוס חזקה באתר יהודי סמוך, הנאשמים ואדם נוסף קשרו קשר

להצית את הכנסייה. ביום 26.2.2015, הנאשמים והאחר הגיעו לכנסייה, הציתו חדר באגף בו לנו באותה העת תלמידי סמינר הכנסייה וריססו על הקיר כתובות נאצה. מעשים אלו גרמו לכנסייה נזקים כבדים.

הליכי המעצר עובר למעצר בפיקוח אלקטרוני

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים (מ"ת 911-01-16). בית המשפט המחוזי הורה על קבלת תסקיר שירות המבחן, שהמליץ על שחרור המשיב לחלופת מעצר. ביום 3.3.2016 הורה בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ד' מרשק מרום) על מעצר המשיב עד לתום ההליכים. נקבע, בין היתר, כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירות ועילת מעצר ברורה של מסוכנות. עוד נקבע כי לא ניתן לתת במשיב אמון ועל כן אין לשחררו לחלופת מעצר.

על החלטה זו הגיש המשיב ביום 22.3.2016 ערר לבית משפט זה (בש"פ 2347/16 הנזכר לעיל). ביום 19.4.2016 הורה בית המשפט (השופט ח' מלצר) על החזרת הדיון לבית המשפט המחוזי לבחינת אפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני, בתנאי מעצר בית מלא ובכפוף לתנאים נוספים. בנוסף, התבקשו מנהל הפיקוח האלקטרוני ושירות המבחן להתייחס לחלופת המעצר שתוצע על ידי המשיב.

3. ביום 22.5.2016 דחה בית המשפט המחוזי (כב' השופט א' סטולר) את החלופה שהוצעה. זאת, נוכח מידע חסוי שהעלה חשש כי חלק מהמפקחים המוצעים לא יוכלו לבצע את תפקידם נאמנה מכיוון שהם מחזיקים באותה אידיאולוגיה קיצונית שהביאה את המשיב למעשיו, ומכיוון שיתר המפקחים לא יוכלו לעמוד בתנאי הפיקוח. על החלטה זו הוגש ערר, שנמחק בסופו של יום נוכח המלצת בית המשפט ותוך שניתנה למשיב האפשרות להציע חלופת מעצר אחרת (בש"פ 4116/16, כב' השופט ח' מלצר).

ביום 3.7.2016 הוגש תסקיר משלים, במסגרתו נבחנה חלופת מעצר בקצרין בפיקוח הורי המשיב ומפקחים נוספים. שירות המבחן המליץ כי המשיב יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני במקום שהוצע ועל העמדת המשיב בצו פיקוח למשך חצי שנה. ביום 7.7.2016 אימץ בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ד' מרשק מרום) את ההמלצה והורה על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני בקצרין בתנאים מגבילים נוספים.

הליכים לאחר המעצר בפיקוח אלקטרוני

4. ההליכים שהתקיימו בעניינו של המשיב מאז השמתו במעצר בפיקוח אלקטרוני יבואו להלן בתמצית. המשיב הגיש מספר בקשות לעיון חוזר בתנאי המעצר העוסקות במגוון נושאים, ביניהם הוספת מפקחים וערבים, שינוי מקום הפיקוח, הפחתת משמורים והוספת חלונות התאווירות. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשה להוספת מפקח והתיר יציאה מדודה לתפילות, אך דחה את הבקשה להפחתת משמורים. ערר שהוגש על ההחלטה נדחה (בש"פ 8289/16, כב' השופט נ' סולברג), אך בעקבות הגשתו התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר עדכני. שירות המבחן העריך כי הן המשיב והן הוריו, שהעתיקו את מגוריהם לעיר קצרין, משתפים פעולה עם שירות המבחן ומביעים עמדות מתונות, ויש בכך כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב כך שניתן להסתפק במשמורן אחד, אפילו אם מדובר באחד מהורי המשיב (תסקירים מיום 20.11.2016 ומיום 21.12.2016).

5. ביום 26.12.2016 הגישה המבקשת בקשה לעיון חוזר במסגרתה התבקש מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריח. לטענת המבקשת, מקום מעצרו של המשיב הפך להיות מוקד עלייה לרגל לפעילי ימין קיצוני וכי עולה מחוות דעת של השב"כ שקיימים נתונים נוספים המצביעים על מסוכנות המשיב. בתום הדיון שהתקיים ביום 28.12.2016 הגביל בית המשפט (כב' השופט א' יקואל) בצו זמני כניסת מבקרים למקום בו שוהה המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני.

ביום 12.1.2017 דחה בית המשפט את בקשת המבקשת להורות על מעצרו של המשיב וקבע כי המשיב יוותר בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני והסתפק בפיקוח של משמורן אחד בכל עת, תוך אמירה שרמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב פחתה ברמה ניכרת וכי ניתן לאיינה באמצעות הגבלת הגורמים המורשים להיכנס למקום מעצרו. בהמשך, ביום 19.1.2017 אימץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן והורה על העתקת מקום המעצר לבית אחר בקצרים בתנאים מגבילים, ביניהם: איסור יצירת קשר עם מעורבים אחרים בפרשה; ניתוק תקשורת רגילה ואינטרנטית; ואיסור כניסת מבקרים חוץ מבני משפחה מקרבה ראשונה של המשיב ומפקחיו.

6. המשיב הגיש בקשות נוספות בעניין תנאי מעצרו ובעניינו הוגשו מספר תסקירי שירות המבחן. בית המשפט הורה על הארכת צו הפיקוח ואפשר למשיב לצאת לטיפולים, לבקר בבית הוריו במהלך החג ולהשתתף בתפילות. בהמשך, הותר למשיב לצאת לעבודה בליווי מפקחיו במשך יומיים בשבוע וכן אושר למספר חברים ומכרים של המשיב להיכנס למקום המעצר ולהיות עמו בקשר טלפוני.

ביום 20.12.2017, בהסכמת הצדדים ובהתאם לחוות הדעת החיובית של מנהלת הפיקוח האלקטרוני, התקבלה בקשת המשיב להעתיק את מקום המעצר לבית הוריו שבקצרים. בהמשך, ביום 20.2.2018, הורה בית המשפט (כב' השופט ע' קובו) על ביטול חלונות ההתאווורות הקודמים בהם היה רשאי המשיב לצאת לעבודה, וקבע תחתיהם כי המשיב יוכל לצאת בליווי ובפיקוח בתחומי רמת הגולן בימים א', ג', ה' בין השעות 8:00 ל-15:00.

הבקשות להארכת מעצר

7. ביני לביני, ומשחלפו שישה חודשים מאז תחילת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני מבלי שהסתיים משפטו, הוגשו לבית משפט זה מספר בקשות להארכת מעצרו ב-45 ימים או עד למתן פסק דין בעניינו.

8. ביום 23.6.2016 הוגשה בקשה להארכת מעצר (בש"פ 5060/16, כב' השופט נ' סולברג), אשר בסופו של יום נמחקה, מאחר ולא חלפו 18 חודשי מעצר בפיקוח אלקטרוני מיום הגשת כתב האישום. ביום 29.12.2016 הוגשה בקשה נוספת להארכת מעצר, אשר הועברה לדיון בפני הרכב תלתא, וזאת נוכח השאלה העקרונית שעלתה בעניין מניין ימי מעצרו של קטין בפיקוח אלקטרוני שקדם לו מעצר בפועל. ביום 24.1.2017 ניתנה ההחלטה לפיה תקופת מעצר "מעורבת" של קטין תחושב על פי יחס המרה של 1:2 בין תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני לבין תקופת המעצר בפועל. לגופה של הבקשה, הוחלט על הארכת מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני ב-45 ימים, החל מיום 29.12.2016. בהחלטתו עמד בית המשפט על המסוכנות הרבה הנשקפת מן המשיב, נוכח ריבוי עבירות "תג מחיר" שביצע לכאורה והמניע האידאולוגי למעשיו (בש"פ 10236/16, כב' השופט נ' הנדל).

9. לאחר מתן החלטה זו, הסכים המשיב להארכת מעצרו בפיקוח אלקטרוני בכל פעם ב-45 יום או עד למתן

פסק דין בהליך העיקרי בעניינו (בש"פ 1209/17 (כב' השופט נ' הנדל; מיום 7.2.2017); בש"פ 2456/17 (כב' השופט מ' מזוז; מיום 19.3.2017); בש"פ 3674/17 (כב' השופט א' שהם; מיום 9.5.2017); בש"פ 4959/17 (כב' השופט (כתוארה דאז) א' חיות; מיום 20.6.2017); בש"פ 6099/17 (כב' השופט א' שהם; מיום 1.8.2017); בש"פ 7075/17 (כב' השופט ד' ברק-ארז; מיום 11.9.2017); בש"פ 8215/17 (כב' השופט י' עמית; מיום 25.10.2017); בש"פ 9643/17 (כב' השופט י' אלרון; מיום 13.12.2017); בש"פ 541/18 (כב' השופט ד' מינץ; מיום 17.1.2018)).

השתלשלות העניינים בהליך העיקרי

10. ביום 3.1.2016 בוצעה הקראה של כתב האישום. ביום 1.6.2016 החלו להישמע ההוכחות במשפט הזוטא שנמצא בלב המחלוקת בין הצדדים. ביום 3.12.2017 הסתיימו פרשת התביעה ופרשת ההגנה, ומועד שמיעת הסיכומים בעל פה במשפט הזוטא נקבע ליום 23.4.2018.

טענות הצדדים

11. בבקשה שלפני טוענת המבקשת כי מהמשיב נשקפת מסוכנות הנלמדת מריבוי העבירות המיוחסות לו ומהרקע האידיאולוגי לביצוען. המשיב פעל במסגרת ארגון טרור, ביצע פעולות חוזרות ונשנות של פגיעה ברכושם של חפים מפשע והיה שותף למעשי הצתה שיכלו לגבות חיי אדם. לשיטתה, ההקלות בתנאי המעצר והחלונות שקבע בית המשפט המחוזי משקפים את נקודת האיזון הראויה בעניינו של המשיב ואין לשחררו לחלופת מעצר.

12. בא כוח המשיב הדגיש כי עד כה ניהלו הצדדים משפט זוטא במשך כשנתיים וחצי, בעוד שהמשיב שביצע את העבירות בהיותו קטין, נמצא במעצר. ניהול ההליך צפוי לארוך זמן רב ועל כן, לטענתו, משתנה נקודת האיזון והיא נוטה לטובת ביטול מעצרו בפיקוח אלקטרוני נוכח חלוף הזמן. כן טוען בא כוח המשיב, בין היתר, כי המשיב לא הפר את תנאי מעצרו, כי בית המשפט המחוזי נתן בו אמון וקבע חלונות התאוררות למשך שעות לא מעטות, וכי מקום המעצר רחוק ממקום ביצוע העבירות. בנסיבות אלה, לטענתו, ניתן להסתפק בפיקוח האנושי ובערבויות שהופקדו, ויש להורות על שחרורו.

דיון והכרעה

13. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה ושמיעת טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

14. הלכה היא שבבחינת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים מאזן בית המשפט בין הזכות לחירות וחזקת החפות לבין אינטרס השמירה על בטחון הציבור וההגנה על קיומו של הליך משפטי תקין. באיזון זה נשקלים, בין היתר, חלוף הזמן מאז החל המשיב את מעצרו, קצב התנהלות הדיונים, הגורם האחראי להתמשכות ההליכים, חומרת העבירות ונסיבותיהן, המסוכנות הנשקפת מהנאשם והחשש לשיבוש הליכי משפט (ראו למשל: בש"פ 5744/15 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא, בפסקה 7 (18.10.2015); בש"פ 4780/16 מדינת ישראל נ' נחמני, בפסקה 4 (21.6.2016); בש"פ 7269/16 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 17 (27.10.2016)).

כן יש לציין כי נקודת האיזון בהארכת מעצר של עצור בפיקוח אלקטרוני שונה מזו שבהארכת מעצר מאחורי סורג ובריא, שכן הפגיעה בחירות העצור פחותה מקום בו עסקינן במעצר בפיקוח אלקטרוני. ודוק, מבחינה מהותית, מעצר בפיקוח אלקטרוני דומה יותר למעצר בית מאשר למעצר מאחורי סורג ובריא (בש"פ 2394/17 מדינת ישראל נ' אברג'יל, בפסקה 6 (27.3.2017)).

15. למשיב מיוחסות עבירות חמורות, ביניהן הצתה, היזק בזדון והשחתת פני מקרקעין. העבירות בוצעו לאורך זמן ובמועדים שונים, כחלק מהשתייכותו של המשיב לארגון טרור, ומתוך מניע אידיאולוגי מובהק. בית משפט זה (בש"פ 2347/16; כב' השופט ח' מלצר) כבר עמד על חומרת העבירות והמסוכנות הגלומה בהן נוכח פוטנציאל הנזק הגלום בהן והמניע הגזעני לביצוען. אלו משקפים מסוכנות ניכרת לשלום הציבור.

16. דברי בא כוח המשיב כי המשיב עובר הליך של שינוי ושיפור וכי בני משפחתו והמפקחים אף הם נרתמו לסייע בהליך זה זכו להתייחסות מצידו של בית המשפט עת פתח לרווחה חלונות התאווורות לשעות רבות בהן יכול המשיב להתהלך מחוץ לביתו בליווי ופיקוח וזאת כפונקציה של מתן אמון מדוד ושקול במשיב ובמפקחיו מתוך התחשבות בחלופי הזמן, ומבלי להתעלם מחומרת העבירות המיוחסות לו. עם זאת, אני סבור בעיתוי הנוכחי כי יש באמור כדי להצדיק את שחרורו לחלופת מעצר. בהקשר זה יש לציין כי ביום 20.2.2018, לפני כחודש ימים בלבד, הורה בית המשפט על הקלה נוספת בתנאי המעצר תוך שהוא מציין כי אין בכך כדי להקהות מהמסוכנות המיוחסת למשיב או בכדי להסיר את הפיקוח האלקטרוני.

17. לא נעלמה מעיני תקופת המעצר בה נתון המשיב והעובדה שההליכים המשפטיים בעניינו עלולים להימשך עוד זמן מה, אך אין להתעלם מכך שמדובר בתיק מורכב בו מספר רב של אישומים. הצדדים מנהלים משפט זוטא שעתיד להסתיים בקרוב, ולטענת המבקשת ההכרעה בו צפויה להכתיב את קצב התקדמות ההליך המשפטי כולו.

18. במכלול השיקולים, אני סבור כי בשלב זה האיזון שבין חירותו של המשיב לבין מסוכנותו מצוי בהמשך המעצר בפיקוח האלקטרוני, בתנאים עליהם הורה בית המשפט.

19. סוף דבר, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב בתנאי פיקוח אלקטרוני יוארך ב-45 ימים, החל מיום 11.3.2018 או עד למתן פסק דין בת"פ 893-01-16 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, הכל לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"א בניסן התשע"ח (27.3.2018).

ש ו פ ט